

Rapport

h2>Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond zijn klacht niet ter advies aan de klachtencommissie heeft voorgelegd, ondanks zijn uitdrukkelijke verzoek hiertoe van 25 maart 2007.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker bevond zich op 31 december 2006 omstreeks 04.00 uur in een geparkeerde auto te Rotterdam. Ondanks de vordering daartoe van een ter plaatse aanwezige politieambtenaar weigerde verzoeker zijn identiteit kenbaar te maken. Verzoeker werd vervolgens wegens overtreding van de Wet op de Identificatieplicht aangehouden en overgebracht naar het politiebureau. Daar aangekomen werd verzoeker in een politiecel geplaatst en voorgeleid aan de hulpofficier van justitie.

2. Verzoeker kreeg vervolgens een bekeuring wegens overtreding van de Wet op de Identificatieplicht. Ook kreeg hij een rijverbod opgelegd.

3. Verzoeker was het niet eens met de handelwijze van het politiekorps Rotterdam-Rijnmond en diende op 7 januari 2007 bij het politiekorps een klacht in, welke klacht bij brief van 14 maart 2007 door het plaatsvervangend diensthoofd Executieve Ondersteuning werd behandeld. In die brief was de volgende passage opgenomen:

"Mocht u het na bestudering niet eens zijn met mijn opvatting of er anderszins behoefte aan hebben dat de korpsbeheerder een formeel oordeel uitspreekt over uw klacht, verzoek ik u dat binnen veertien dagen na dagtekening van dit schrijven (bij voorkeur schriftelijk) kenbaar te maken aan de klachtencoördinator, de heer P. Uw klacht zal in dat geval worden voorgelegd aan de korpsbeheerder, die uw klacht - indien hij dit wenselijk vindt - voor advies zal voorleggen aan de onafhankelijke klachtencommissie."

4. Verzoeker was het niet eens met deze opvatting en verzocht de korpsbeheerder bij brief van 25 maart 2007 zijn klacht voor advies voor te leggen aan de onafhankelijke klachtencommissie. Ook verzocht hij bij de verdere behandeling een getuige te horen.

5. Bij brief van 25 april 2007 oordeelde de korpsbeheerder de klachten van verzoeker ongegrond. Ten aanzien van diens verzoek de klacht voor advies voor te leggen aan de onafhankelijke adviescommissie alsmede een getuige te horen, oordeelde de korpsbeheerder dat 'nu de getuige onafhankelijk van verzoeker een klachtbrief schreef waarin hij zijn mening over de betreffende avond naar voren bracht, dit tezamen met de andere beschikbare informatie voldoende was voor het doen van een uitspraak zonder advies in te winnen van de klachtencommissie.'

6. Verzoeker wendde zich vervolgens op 1 juni 2007 tot de Nationale ombudsman.

I. Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond zijn klacht niet ter advies aan de klachtencommissie heeft voorgelegd, ondanks zijn uitdrukkelijke verzoek hiertoe van 25 maart 2007. Verzoeker voerde aan dat de korpsbeheerder hem daardoor de mogelijkheid tot een onafhankelijk onderzoek en een verdere rechtsgang heeft ontnomen.

2. Op grond van artikel 9, vierde lid, van de Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004 (zie Achtergrond, onder 1.) wordt de behandeling van de klacht in de gevallen waarin overleg met de klager of bemiddeling niet leidt tot tevredenstelling van de klager voortgezet met inachtneming van de bepalingen van de afdelingen 9.2 en 9.3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

3. Op grond van artikel 3, vijfde lid, van de Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004 (zie Achtergrond, onder 1.) is de commissie belast met de behandeling van en de advisering aan de korpsbeheerder over klachten die niet door middel van bemiddeling of anderszins naar tevredenheid van de klager worden afgehandeld.

4. Bij de artikelsgewijze toelichting op voormelde Klachtregeling staat onder artikel 9, vierde lid, onder meer opgenomen (zie Achtergrond, onder 2.):

"indien overleg met de klager of een poging tot bemiddeling niet tot resultaat heeft dat de klager tevreden is gesteld, dient de behandeling van de klacht te worden voortgezet met inachtneming van de daarvoor geldende bepalingen van hoofdstuk 9 Awb. Gelet op artikel 3, vijfde lid, van deze regeling, dient de commissie daarbij te worden ingeschakeld."

5. Volgens het klachtafhandelingverslag Dienst Executieve Ondersteuning (EXO), opgemaakt door een klachtbehandelaar van het politiekorps, is naar aanleiding van verzoekers klacht van 7 januari 2007 op 7 februari 2007 met de betrokken medewerkers gesproken en heeft op 8 februari 2007 een gesprek met verzoeker plaatsgevonden. Voorts staat bij de zin: 'Klager tevreden na bemiddeling': "nee" ingevuld.

6. De korpsbeheerder liet in reactie op de klacht en op de vraag van de Nationale ombudsman of de onderhavige handelwijze van het politiekorps Rotterdam-Rijnmond in overeenstemming is met de Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond het volgende weten:

"Volgens de wettelijke regeling ben ik als korpsbeheerder verantwoordelijk voor de behandeling van klachten over ambtenaren en andere personen die werkzaam zijn bij het korps. Ik kan mij in de beoordeling laten bijstaan door een adviescommissie voor bepaalde categorieën van klachten. De commissie, is zoals in de Klachtregeling Politie

Rotterdam-Rijnmond beschreven, belast met de behandeling van en advisering aan de korpsbeheerder over klachten die niet door middel van bemiddeling of anderszins naar tevredenheid van verzoeker worden afgehandeld.

Dit betekent zoveel als dat de commissie mij adviseert over het formele oordeel dat over de klacht moet worden gegeven en dat de commissie geen pogingen tot bemiddeling of andere oplossingen voor de afhandeling voor de betreffende klacht aandraagt. De commissie 'beperkt zich' in feite tot een advies over de beoordeling van de rechtmatigheid en behoorlijkheid van het politieoptreden.

Het gaat hier om een adviescommissie met een eigen verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan. De bepalingen in de Awb stellen het bestuursorgaan altijd in de gelegenheid een klacht zelf af te handelen. Er kan geen sprake zijn van een vanzelfsprekende behandeling door de commissie van elke klacht die om een formeel oordeel van mij als korpsbeheerder vraagt.

Ik wijs u er op dat in de richting van klagers overigens nooit de indruk wordt gewekt dat een behandeling door de onafhankelijke commissie een vast gegeven is. In de folder die aan klagers bij de ontvangstbevestiging wordt gestuurd staat nadrukkelijk:

*"de korpsbeheerder **kan** uw klacht voorleggen voor advies aan de onafhankelijke klachtencommissie".*

In de tussenberichten aan klagers over de mogelijke voortzetting van de klachtbehandeling staat:

*"Mocht u het na bestudering niet eens zijn dan kunt u contact opnemen met (...). Uw klacht zal in dat geval worden voorgelegd aan de korpsbeheerder, die uw klacht - **indien hij dit wenselijk vindt** - voor advies zal voorleggen aan de onafhankelijke klachtencommissie",* of woorden van gelijke strekking.

Aan de andere kant is het zo dat het enkele feit dat een klager in de gelegenheid wordt gesteld zijn standpunt te verwoorden ten overstaan van een onafhankelijke commissie, mogelijk kan bijdragen aan een groter gevoel van tevredenheid over de afhandeling van de klacht dan wanneer hij of zij die gelegenheid niet krijgt.

In het geval van de klacht van de heer K., die daar in zijn brief ook nadrukkelijk om vraagt, ware dat, met name vanwege de bejegeningaspecten van zijn klacht, zeker het overwegen waard. Als het u daarom gaat heeft u, denk ik, een terecht punt.

Echter, daar waar dit niet zou hebben geresulteerd in een wezenlijk andere beoordeling van de klacht, en dat was hoogstwaarschijnlijk het geval geweest, is het zeer de vraag of verzoeker daarmee wel tevreden zou zijn gesteld.

Samenvattend: een voordracht voor de commissie zou mogelijk een bijdrage hebben geleverd aan een grotere tevredenheid bij verzoeker over de klachtbehandeling zelf.

Echter in het specifieke geval van de heer K. was er hiervoor geen inhoudelijke aanleiding en het feit dat uw onderzoek zich uiteindelijk slechts heeft toegespitst op dit aspect van procedurele aard sterkt mij in de juistheid van die gedachte.

Ik zie op grond van bovenstaande geen aanleiding voor verdere acties in de richting van verzoeker."

II. Beoordeling

7. Het vereiste van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid bieden hun procedurele kansen te benutten. Dit vereiste brengt mee dat bij een klacht van een burger over politieoptreden de burger de procedurele mogelijkheden worden geboden waarop hij op grond van wet- en regelgeving recht heeft.

8. Bij de beoordeling van de klacht gaat het derhalve om de beantwoording van de vraag of met de beslissing van de korpsbeheerder om verzoekers klacht niet voor advies aan de klachtencommissie voor te leggen overeenkomstig de Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004 is gehandeld.

9. Artikel 9:5 van de Algemene wet Bestuursrecht (Awb) (zie Achtergrond, onder 3.) bepaalt dat zodra het bestuursorgaan naar tevredenheid van de verzoeker aan diens klacht tegemoet is gekomen, de verplichting tot het verder toepassen van dit hoofdstuk (N.o.: hoofdstuk 9 Klachtbehandeling Awb) vervalt.

10. Vaststaat dat verzoeker in zijn hiervoor onder het kopje Algemeen, onder punt 4, genoemde brief van 25 maart 2007 bezwaar heeft gemaakt tegen het oordeel van de chef Levende Have en dat hij de korpsbeheerder in die brief uitdrukkelijk heeft verzocht om zijn klacht voor te leggen aan de onafhankelijke klachtencommissie alsmede om bij de verdere behandeling een getuige op te roepen. Dat in het onderhavige geval geen sprake was van een gelukte bemiddeling of tevredenheid bij verzoeker blijkt ook uit het hiervoor onder 1.5 vermelde klachtafhandelingverslag waaruit met zoveel woorden is opgenomen dat verzoeker niet tevreden was na de bemiddeling.

11. Afdeling 9.1.3. van de Awb bevat aanvullende bepalingen voor een klachtadviesprocedure. Op grond van artikel 9:13 Awb (zie Achtergrond, onder 3.) wordt de in deze afdeling geregelde procedure voor de behandeling van klachten in aanvulling op afdeling 9.1.2. gevolgd indien dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan is bepaald. Voorbeelden op rijksniveau waarbij de klachtadviesprocedure van toepassing is verklaard zijn de klachtadviescommissies die zijn ingesteld krachtens artikel 61, tweede lid, sub a en derde lid van de Politiewet 1993 (zie Achtergrond, onder 5.).

12. Op grond van de hiervoor onder 1.4 genoemde toelichting op artikel 3, vijfde lid, van de Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004 wordt de behandeling van de klacht in de gevallen waarin overleg met de klager of bemiddeling niet leidt tot tevredenstelling van de klager voortgezet met inachtneming van de bepalingen van de afdelingen 9.2 en 9.3 van de Algemene wet bestuursrecht. In de bij die Klachtenregeling behorende toelichting op artikel 9, vierde lid, staat uitdrukkelijk vermeld dat gelet op artikel 3, vijfde lid, van deze regeling (N.o.: klachtregeling politie Rotterdam-Rijnmond) de commissie daarbij dient te worden ingeschakeld (zie Achtergrond, onder 2.).

13. De Nationale ombudsman constateert derhalve dat zowel in de klachtregeling van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond zelf als in de toelichting daarop uitdrukkelijk wordt vermeld dat in het geval een klacht niet naar tevredenheid van de klager is afgehandeld, de commissie voor politiekachten dient te worden ingeschakeld.

14. De redenering van de korpsbeheerder dat artikel 3, vijfde lid van voormelde klachtenregeling in die zin dient te worden gelezen dat dit betekent dat de commissie geen pogingen tot bemiddeling of andere oplossingen voor de afhandeling van de betreffende klacht aandraagt, kan de Nationale ombudsman mede gelet op de bij dit artikel behorende toelichting dan ook niet volgen.

15. Ten aanzien van de opvatting van de korpsbeheerder dat het gaat om een adviescommissie met een eigen verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan en dat de bepalingen in de Awb het bestuursorgaan altijd in de gelegenheid stelt een klacht zelf af te handelen, zodat er geen sprake kan zijn van een vanzelfsprekende behandeling door de commissie van elke klacht die om een formeel oordeel van de korpsbeheerder vraagt, wijst de Nationale ombudsman erop dat krachtens artikel 9:13 Awb de bepalingen van de klachtadviesprocedure voor de behandeling van klachten in aanvulling op afdeling 9.2 van deze wet worden gevolgd, indien dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan is bepaald. Artikel 61, tweede lid, onder a van de Politiewet 1993 bepaalt expliciet dat de door het regionale college vast te stellen klachtenregeling categorieën van klachten dient aan te wijzen die aan de klachtencommissie moeten worden voorgelegd (zie Achtergrond, onder 4.). Nu ter voldoening aan het bepaalde in artikel 61, tweede lid, onder a van de Politiewet 1993 in de klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004 is bepaald dat in het geval een klacht niet naar tevredenheid van verzoeker is afgehandeld de commissie dient te worden ingeschakeld, kan de korpsbeheerder naar het oordeel van de Nationale ombudsman in dezen niet verwijzen naar de algemene bepalingen van de Awb. Overigens wordt met de zinsnede 'dat het bestuursorgaan de verantwoordelijkheid voor de uiteindelijke afhandeling behoudt' bedoeld dat het definitieve oordeel over de klacht voorbehouden blijft aan het bestuursorgaan en de aangewezen commissie alleen belast is met de behandeling van en de advisering over klachten (zie Achtergrond, onder 5.). Het standpunt van de korpsbeheerder dat het aan hem ter beoordeling is welke klacht hij ter behandeling aan de klachtencommissie voorlegt, is dus niet alleen in strijd met de eigen klachtregeling maar ook in strijd met de Politiewet 1993.

16. Gelet op het vorenstaande dient te worden geconcludeerd dat de korpsbeheerder met zijn beslissing om de klacht van verzoeker niet overeenkomstig de bepalingen van de Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004 aan de klachtcommissie voor te leggen in strijd met het vereiste van fair play heeft gehandeld.

17. De omstandigheid dat in de richting van verzoeker nooit de indruk is gewekt dat een behandeling door de onafhankelijke commissie een vast gegeven is, doet aan het bovenstaande niets af. Immers de aan klager in de folder bij de ontvangstbevestiging en in tussenberichten verstrekte informatie komt niet overeen met de strekking van de bepalingen in de klachtenregeling en de Politiewet 1993.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

18. Ten slotte wijst de Nationale ombudsman nog op het volgende. In het onderhavige geval heeft de korpsbeheerder afwijzend geoordeeld over het verzoek van verzoeker tot het horen van een getuige, terwijl niet valt uit te sluiten dat de commissie voor de politiekachten daarover tot een ander oordeel was gekomen. In die zin had het voor verzoeker, naast zijn wens om zijn klacht door een onafhankelijke commissie te laten behandelen, ook om die reden van belang kunnen zijn dat zijn klacht aan de commissie voor politiekachten was voorgelegd.

19. Ten slotte merkt de Nationale ombudsman nog op dat hij zich kan voorstellen dat het niet nodig is elke klacht over de politie Rotterdam-Rijnmond die niet naar tevredenheid wordt afgehandeld in het informele traject, aan de klachtadviescommissie voor te leggen. Indien het de bedoeling is dit te beperken tot bepaalde categorieën klachten zal daartoe echter de Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond moeten worden gewijzigd.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond, is gegrond wegens schending van het vereiste van fair play.

Onderzoek

Op 6 juni 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. te Nieuwerkerk aan den IJssel, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond (de burgemeester van Rotterdam), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd aan de korpsbeheerder een

specifieke vraag gesteld. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Noch de korpsbeheerder noch verzoeker gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Klachtbrief van 7 januari 2007 van verzoeker aan de hoofdofficier van justitie, welke brief op 25 januari 2007 door het Openbaar Ministerie is doorgestuurd aan het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond.

Brief van 14 maart 2007 van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond.

Reactie van verzoeker van 25 maart 2007 op de brief vermeld onder 2.

Beslissing op verzoekers klacht van 25 april 2007 van de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond.

Brief van verzoeker van 1 juni 2007 gericht aan de Nationale ombudsman, met bijlagen.

Standpunt van 25 april 2008 van de korpsbeheerder, gericht aan de Nationale ombudsman.

Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004.

Toelichting op de Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004

Commissie voor de politieklachten

Artikel 3, vijfde lid

"De commissie is belast met de behandeling van en de advisering aan de korpsbeheerder over klachten die niet door middel van bemiddeling of anderszins naar tevredenheid van de klager worden afgehandeld."

Klachtbehandeling

Artikel 9

"1. Binnen twee weken na de ontvangst van een klacht wordt overleg gevoerd met de verzoeker over de wijze van afhandeling van de klacht.

2. Van het voeren van overleg, als in het vorige lid bedoeld, kan worden afgezien indien de korpsbeheerder van oordeel is dat zulks in het desbetreffende geval niet zinvol is.

3. Indien overleg of bemiddeling leidt tot een oplossing waarmee de klager tevreden is, wordt de klacht niet verder behandeld. De verzoeker en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, worden schriftelijk geïnformeerd over de beëindiging van de klachtbehandeling.

4. In de gevallen waarin overleg met de klager of bemiddeling niet leidt tot tevredenstelling van de klager, wordt de behandeling van de klacht voortgezet met inachtneming van de bepalingen van de afdelingen 9.2 en 9.3 van de Algemene wet bestuursrecht.

5. Bij de voortgezette behandeling van de klacht wordt recht gedaan aan het beginsel van hoor en wederhoor; de verzoeker en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft worden geïnformeerd over elkaars standpunt en krijgen de gelegenheid daar op te reageren."

2. Toelichting op de Klachtregeling Politie Rotterdam-Rijnmond 2004

Artikel 3

"Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 61, tweede lid, onder a. van de Politiewet wordt in de regeling aandacht besteed aan de commissie die wordt belast met de behandeling van en de advisering over klachten."

Ad vijfde lid

"De politiewet vraagt om de aanwijzing van categorieën van klachten ten aanzien waarvan de commissie wordt ingeschakeld. Op grond van de regeling wordt de commissie belast met de behandeling van en de advisering over klachten die niet door middel van overleg, bemiddeling of anderszins naar tevredenheid van de klager worden afgehandeld. In dit verband zij gewezen op het gestelde in artikel 9 van de regeling. Het ligt voor de hand dat een aantal klagers na een eerste gesprek al tevreden worden gesteld, zonder dat van bemiddeling kan worden gesproken. In interne voorschriften wordt nader aangegeven in

welke gevallen een klacht niet door bemiddeling kan worden afgehandeld. Uiteraard kan de bemiddeling mislukken, waarna de commissie wordt ingeschakeld. Ook bestaat de mogelijkheid dat de klager al direct laat weten dat hij een principieel oordeel van de korpsbeheerder wenst, of dat de korpsbeheerder direct na ontvangst van de klacht tot het oordeel komt dat de klacht zich niet leent voor bemiddeling."

Artikel 9, vierde lid

"Indien overleg met de klager of een poging tot bemiddeling niet tot resultaat heeft dat de klager tevreden is gesteld, dient de behandeling van de klacht te worden voortgezet met inachtneming van de daarvoor geldende bepalingen van hoofdstuk 9 van de Awb. Gelet op artikel 3, vijfde lid, van deze regeling dient de commissie daarbij te worden ingeschakeld. (...)"

3. Algemene wet Bestuursrecht

Artikel 9:5

"Zodra het bestuursorgaan naar tevredenheid van de klager aan diens klacht tegemoet is gekomen, vervalt de verplichting tot het verder toepassen van dit hoofdstuk."

Artikel 9:13

"De in deze afdeling geregelde procedure voor de behandeling van klachten wordt in aanvulling op afdeling 9.1.2 gevolgd indien dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan is bepaald."

Artikel 9:14

"1. Bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan wordt een persoon of commissie belast met de behandeling van en de advisering over klachten.

2. Het bestuursorgaan kan de persoon of commissie slechts in het algemeen instructies geven."

Artikel 9:15, tweede en derde lid

"2. Het horen geschiedt door de in artikel 9:14 bedoelde persoon of commissie. Indien een commissie is ingesteld, kan deze het horen opdragen aan de voorzitter of een lid van de commissie.

3. De persoon of commissie beslist over de toepassing van artikel 9:10, tweede lid."

4. Politiewet 1993 (Wet van 9 december 1993, Stb. 724)

Artikel 61, tweede lid, onder a

"In de regels, bedoeld in het eerste lid, wordt voorzien in:

a. de instelling van een commissie, bestaande uit onafhankelijke leden, die op de wijze in de regeling te bepalen is belast met de behandeling van en advisering over in de regeling aangewezen categorieën van klachten waarbij zo nodig aandacht wordt geschonken aan de in onderdeel c genoemde aspecten."

5. Tekst en Commentaar Algemene wet Bestuursrecht, vijfde druk (P.J.J. van Buuren en T.C. Borman), Aantekeningen bij artikel 9:13

"1. Algemeen

Het artikel maakt het facultatieve en aanvullende karakter duidelijk van de in afdeling 9.3.1 (N.o.: lees 9.1.3.) geregelde klachtadviesprocedure. De procedure moet alleen worden gevolgd in de gevallen die daartoe bij wettelijk voorschrift zijn aangewezen en in de afzonderlijke gevallen waarin een bestuursorgaan dat doelmatig acht. In het laatste geval moet het bestuursorgaan daartoe een afzonderlijk besluit nemen. Uit het feit dat het artikel spreekt van 'bij wettelijk voorschrift' volgt, dat ook door een lagere wetgever de toepassing van de klachtadviesprocedure kan worden voorgeschreven. Verder maakt het artikel duidelijk dat bij toepassing van de klachtadviesprocedure de bepalingen van afdeling 9.1.2. onverkort van toepassing blijven. Afdeling 9.3.1. (No: lees 9.1.3) geeft dus enkele extra waarborgen.

2. Accessoir besluit

In het wettelijk voorschrift of het besluit waarin de klachtadviesprocedure van toepassing wordt verklaard, moet expliciet een persoon of college worden aangewezen die belast wordt met de behandeling en de advisering over klachten (artikel 9:14 lid 1).

3. Vantoepassingverklaring in andere wetten

De klachtadviesprocedure wordt nog niet vaak van toepassing verklaard in de wetgeving. Voorbeelden op rijksniveau zijn de klachtadviescommissies die zijn ingesteld krachtens artikel 61, lid 2 sub a en lid 3 van de Politiewet 1993 (...)

4. Intern karakter

De klachtadviesprocedure komt tegemoet aan de behoefte om klachten met enige afstand te kunnen (laten) behandelen. Het bestuursorgaan behoudt echter de verantwoordelijkheid voor de uiteindelijke afhandeling. De aan te wijzen persoon of commissie is immers alleen belast met de behandeling van en de advisering over klachten (artikel 9:14). Het definitieve oordeel over de klacht blijft voorgehouden aan het bestuursorgaan zelf. (...)"